

המדינה הולכת לבורר

היועץ המשפטי לממשלה הודיע לוועדת החוקה של הכנסת: אם תהיה אפשרות ערעור, המדינה תסכים להיות צד לבוררות

«**השבוע, רגע לפני פיזור הכנסת, צפויה המליאה לאשר את החוק המאפשר לערער על פסק דין בורר. עדיין מוקדם לדעת אם החוק הזה הוא שיוריד את העומס מבתי המשפט, אבל מהפכה מסוימת כבר הושגה. זאת, כאשר בקיץ האחרון התחייב היועץ המשפטי לממשלה עו"ד מני מזוז בפני הכנסת, כי אם תהיה אפשרות ערעור תבוטל מדיניות המדינה השוללת השתתפות בבוררות.**»

העוזרת ליועץ המשפטי לממשלה עו"ד רננה אמיר כתבה ליו"ר ועדת החוקה ח"כ מנחם בן ששון (קדימה): "עמדת היועץ היא כי על המדינה, ככלל, לנקוט בגישה חיובית כלפי פניה לבוררות".

ברור שלקיומו של הליך ערעור על פסק בורר לבית המשפט יהיה משקל בנכונות המדינה להפנות סכסוכים קונקרטיים לבוררות, אף כי מובן שיוותרו על מקרים שאינם מתאימים לכך. נציין, כי בימים אלה נמצאת בשלבים אחרונים עבודת מטה לגיבוש תיקון הנחיתה היועץ המשפטי לממשלה בעניין "העברת סכסוך שהמדינה צד לו לבוררות".

מנתונים שנמסרו לוועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת עולה ששוק הבוררות מקיף כעשרת אלפים תיקים בשנה, לעומת מיליון תיקים הנפתחים בבתי המשפט, כלומר מדובר בכאחוז. עובדה זו בוודאי אינה תורמת בהרבה להקלת העומס. שוק הבוררות אינו גדל, על אף שההליכים מהירים בו בהרבה מאשר בבתי המשפט. את התיקון לחוק הבוררות, המאפשר ערעור על בוררות, יזמו חברי הכנסת גדעון סער (הליכוד) ועמירה דותן (קדימה). בדברי ההסבר להצעת החוק הם טוענים כי רבים נרתעים מלפנות לבוררות בשל היעדר מנגנון ערעור המעוגן בחוק.

כיום ניתן רק לבקש לבטל את פסק הבורר על פי עשר עילות המנויות בחוק. יתרה מכך, גם כאשר קובעים הצדדים מנגנון ערעור וולונטרי, החוק מאפשר לבקש לבטל את פסק הדין בערעור, כך שאין שום ביטחון שהוא יהיה סופי.

התיקון לחוק הבוררות אושר ביום רביעי שעבר בוועדת החוקה לקריאה ושנייה ושלישית וצפוי לעבור בקריאה שנייה ושלישית במליאה היום או מחר. על פי התיקון הצדדים לבוררות יוכלו להסכים על אחד משני מסלולים: ערעור בפני בורר או ערעור בפני בית משפט. פסק דין של בורר בערעור יהיה ניתן לביטול רק במקרים חריגים ביותר. כדי לערער בפני בית המשפט יהיה צורך להגיש בקשת רשות ערעור בטענה לעיוות דין חמור. ח"כ סער אומר כי: "הרפורמה תהפוך את מנגנון הבוררות לכלי יעיל ונוח יותר לפתרון סכסוכים מחוץ לכותלי בית המשפט". לדבריו, הדבר יבטיח "את האיזון הראוי בין הכרעה סופית במסגרת הבוררות לבין הצורך להבטיח שלא ייגרם עיוות דין".

עורכי הדין רונן סטי וישראל שמעוני, מיוזמי התיקון לחוק, משוכנעים שהוא מבשר מהפכה בשוק הבוררות. זאת לדבריהם, משום שהליך הערעור יאפשר להעביר לבוררות גם מחלוקות על סכומים גבוהים של מיליוני שקלים - במקום להתדיין בבית המשפט במשך שנים ארוכות. ח"כ בן ששון פחות אופטימי. הוא חושש שעורכי הדין ימשיכו לכוון את לקוחותיהם לבתי המשפט, וזאת דווקא מכיוון שההליכים שם ארוכים יותר ולכן מגדילים בהרבה את שכר הטרחה.